

ken kapitaliseres i form af højere jordpriser eller modvirker en professionalisering af sektoren. Konsulentfirmaet anfører endvidere, at det er væsentligt, at tilskuddet ikke bliver så stort, at udbuddet af økologiske produkter stimuleres unødigt meget i forhold til efterspørgslen.

I overensstemmelse med RFO 2078/92 er det muligt for den enkelte bedrift at kumulere tilskud på grundlag af forskellige forpligtelser, hvis disse hver for sig medfører et indkomststab for jordbrugeren. Økologiske jordbrugere, der påtager sig en yderligere ekstensivering, f.eks. i form af nedsat husdyrgødningsforbrug, vil således, hvis forudsætningerne i øvrigt er opfyldt, kunne opnå tilskud hertil efter den foreslåede § 20 d, stk. 1.

Det bemærkes, at den påtænkte ændring af tilskuddet til omlægning til økologisk jordbrug vil medføre behov for ajourføring af de tilsvarende tilskudssatser under ordningen vedrørende de danske mål 5b-områder.

Med hensyn til udviklingsstøtte er det hensigten at fortsætte administrationen efter de hidtidige retningslinier, idet der dog i overensstemmelse med anbefalingerne i konsulentfirmaets rapport vil blive fokuseret på projekter, der fremmer distributions- og afsætningssystemerne for økologiske produkter. En indsats for at øge afsætningen af økologiske produkter vil kunne modvirke tendensen til prisfald.

Det bemærkes, at en del af udviklingsmidlerne i 1993-1996 forudsættes anvendt i forbindelse med handlingsplanen for forskning i økologisk jordbrug, jf. pkt. 4.c nedenfor.

c. Miljømæssige konsekvenser

De miljømæssige konsekvenser af den foreslåede anvendelse af ledsageforanstaltningerne i Danmark er vanskelige at beregne med blot nogen præcision, før den administrative gennemførelse af ordningerne, herunder eventuelle områdeafgrænsninger, er fastlagt.

Et hovedsigte i gennemførelsen vil være, at foranstaltningerne på den mest effektive måde skal bidrage til opfyldelse af målsætningerne om en bæredygtig udvikling i landbruget.

Flere af foranstaltningerne har som udgangspunkt et bredt geografisk sigte. Ved en hensigtsmæssig målrettet prioritering af foranstaltningernes anvendelse og/eller ved en målrettet differentiering af tilskudssatser vil det imidlertid være muligt at tilvejebringe grundlaget for en effektiv udnyttelse af foranstaltningerne i særlige områdetyper og i områder, der måtte blive udpeget som prioritetområder for en indsats, f.eks. i særligt følsomme grundvandsområder og i visse lavbundsområder.

De miljømæssige konsekvenser af de enkelte foranstaltninger vil især være følgende:

- Den 20-årige udtagningsordning med plantedække (grønbrak) vil medføre, at der i udtagningsperioden ikke anvendes gødning eller plantebeskyttelsesmidler på de berørte områder eller, hvis arealerne tilplantes, kun i meget begrænset omfang. Der vil blive stillet krav om, at arealerne holdes plantedækket i braklægningsperioden. Ordningen vil således kunne nedbringe kvælstofudvaskningen til samme niveau som for naturarealer. Udtagningen vil endvidere have en positiv betydning for flora og fauna.
- Ekstensivering af jordbrugsdriften gennem nedsat anvendelse af gødnings- og plantebeskyttelsesmidler og omlægning til ekstensiv græsning, samt anvendelse af andre miljøvenlige produktionsmetoder, vil ligeledes bidrage til en reduktion af kvælstofudvaskningen og -afhængigt af de konkrete bestemmelser - have en positiv betydning for flora og fauna.
- Omlægning til økologisk jordbrug vil medføre en vis begrænsning af kvælstofudvaskningen i forhold til det konventionelle jordbrug og en begrænsning af plantebeskyttelsesmiddelanvendelse til enkelte særligt godkendte midler, samt danne basis for en mere artsrig flora og fauna.
- Skovtilplantning vil ligeledes medføre en væsentlig reduktion af kvælstofudvaskningen, ligesom anvendelsen af plantebeskyttelsesmidler på de tilplantede arealer efter en periode vil ophøre. Hertil kommer, at de tilplantede arealer vil kunne tilføre landskabet variation og rekreative værdier, samt skabe tilholdssteder for flora og fauna m.v.

Alt i alt vil ledsageforanstaltningerne, der i perioden 1993 - 1996 skønnes at berøre godt 160.000 ha, medvirke til begrænsning af kvælstofudvaskningen, reduktion af plantebeskyttelsesmiddelforbruget, forøgelse af den landskabelige variation og etablering af bedre levesteder for flora og fauna.

De nærmere regler for ordningerne vil blive udformet på en sådan måde, at de medvirker til øget beskyttelse af grundvandet inden for særligt sårbare områder.

Ledsageforanstaltningernes miljømæssige konsekvenser skal ses i sammenhæng med en række andre forhold, der nedbringer landbrugets påvirkning af det omgivende miljø. Det drejer sig bl.a. om reglerne om sædskifte- og gødningsplaner, gødningsregnskaber, opbevaring og anvendelse af husdyrgødningen, plantebeskyttelsesmiddelkurser og -journaler, udtagningen, især uden for omdriften, inden for rammerne af markedsordningen med støtte til producenter af visse markafgrøder samt en forventet vis mar-